

Agromiljø: Gjødsel i rør og slanger

ROGALAND: Familiebedriften Agromiljø på Finnøy er mest kjent for sine slepeslangespredere. Nå satses det i tillegg tungt på våtsåing, og egenproduserte gjødselkummer.

MAGNUS ØSTBY
magnus@askmedia.no

Agromiljø ble etablert i 1988 av Kjell Vastveit, sønnen Endre og Ola Folkvord. Utgangspunktet var salg av vanningsmaskiner med sektorspredere, for spredning av husdyrgjødsel. Løsningen gjorde jobben, men hadde flere ulemper. Det gikk med mye tid til flytting og blant annet ble det lett avdrift. Kjell og Endre gikk dermed i gang med å videreutvikle konseptet, og tre år senere var bedriftens etter hvert så berømte stripespredere født. I dag produserer

de utstyr for røring, lessing, pumping, lagring og spredning av husdyrgjødsel.

Misjonærer

Agromiljø hadde stor tro på slepeslangesystemet og trodde systemet fort ville bli en suksess, men omverdenen var slett ikke like entusiastiske.

– Bønder er tradisjonsbundne og det tok tid å selge inn slepeslangesystemet. På sett og vis har vi følt oss som misjonærer for dette konseptet. Folk kjøper ikke nytt gjødselutstyr før det de har er utslitt, og slangespredere er ikke noe impuls kjøp. Det kan gå flere år fra vi er i kontakt med en bonde for første gang, til han kjøper utstyr. Men når han først har bestemt seg, skal han helst ha det i morgen, sier daglig leder i Agromiljø, Kyrre Vastveit.

Satser på våtsåing

Grasproduksjonen blir mer intensiv, noe som gir økt

slitasje på enga og reduserte avlinger. Det kan medføre at enga må fornyes oftere. Agromiljø mener vedlikeholdssåing er et godt alternativ til total fornyelse av enga ved pløying, og videreutvikler nå sine våtsåingsprodukter. Sist høst lanserte bedriften en gjødselnedfeller som kan brukes som kombisåmaskin, ved at den med stor presisjon legger frøene nede i jorda. Dermed er det ikke lenger bare grasfrø som kan sås sammen med gjødsla, men også korn. Løsningen er patentert, og Agromiljø har før sesongen solgt fem enheter.

Doblet produksjon

Bedriften har åtte ansatte, og fra 2007 til 2009 doblet de omsetningen fra sju til 14,5 millioner kroner, uten å øke arbeidsstokken.

– Dette har vi klart takket være en jevnere produksjon og større serier. Halve salget av spredeutstyr skjer i mars, april og mai, og disse månedene bruker vi først og fremst til sluttmontering. Resten av året bruker vi til produksjon og montasje av deler og gjødselkummer, forklarer Kyrre.

Agromiljø forventer fortsatt vekst i omsetningen, både i Norge og i utlandet, og det er planer om utvidelse av både lokaler og arbeidsstokk. Om lag 10 prosent av produksjonen går til eksport, og da først og fremst til Sverige, Finland og Frankrike. Strategien er å etablere seg i ett nytt marked i året.

80-tallet:

Kjell Vastveit og sønnen Endre sammen med Ola Folkvold etablerer Agromiljø i 1988. Bedriften starter med salg av Bauer vanningsutstyr for bruk til spredning av blautgjødning. Agromiljø tilbyr også produkter for våtkompostering av gjødning.

Det startet med sektorspredere.

90-tallet:

Egne ideer omsettes til virkelighet. I 1991 utvikles stripespredere for vanningsvogn. Omtrent samtidig starter utviklingen av slepeslangesystemet. Systemet består av pumpe, slange-trommel, stripespredere eller breispredere for traktor. Agromiljø har stor tro på systemet, men slet i begynnelsen med å selge det inn hos bonden. I 1998 starter de med salg av gjødselkummer.

Daglig leder, Kyrre, på topp. Kjell (t.v.) og Endre (t.h.) jobber mest med utvikling og forsøk. Johan i midten er ansvarlig for salg.

Direktesalg

Agromiljø hadde tidligere egne forhandlere, men nå selges alt via direktesalg i Norge.

– Det er viktig med god produktkunnskap og å forstå hva kunden trenger for å kunne tilby det rette systemet. Derfor har vi valgt direktesalg, sier Kyrre.

Agromiljø er opptatt av å se helheten når de er i kontakt med kundene, og ofte blir resultatet annerledes enn det bonden i utgangspunktet så for seg. Som del av helhetstanken tilbyr Agromiljø nå egenproduserte gjødselkum-

mer som både kan flyttes og leases.

– Dersom det er langt fra fjøs til jorde, kan du transportere gjødsel via lange rørgater og slanger direkte fra fjøs til jorde, eller du kan sette opp en kum der gjødsel skal spres. I mange tilfeller er en ekstra kum den mest økonomiske løsningen. Med et gjødsellager utenfor fjøset og en kum ute i kanten av jorden kan bonden transportere gjødsel fra fjøs til kum om vinteren og på den måten spare verdifull tid i ei hektisk våronn. Vi har kunder som har redusert antall

AGROMILJØ:

Omsetning 2009: 14,5 millioner kroner

Resultat før skatt: Ikke klart for 2009, men 900 000 kroner i 2008.

Eksport: 10 prosent eksport. I hovedsak Sverige, Finland og Frankrike.

Antall ansatte: Åtte

Eiere: Far Kjell og sønnene Endre, Johan og Kyrre Vastveit.

Distribusjon: Direktesalg

dager med gjødselspredning fra åtte til to, takket være en lokal kum, forklarer Kyrre. ■■

Agromiljø om:

Største suksesser:

“Slepeslangen. Så lang har vi levert over 300 systemer.”

Minst vellykkede produkt:

“Vi har ikke laget noe vi er misfornøyd med. Men veien fra idé til fullt salg av slepeslangesystemet var mye lengre enn vi trodde på forhånd. Vi trodde alle så fordelene med systemet, men bønder er konservative og det tok tid å selge det inn. På sett og vis har vi følt oss som misjonærer. Dette var en bitter og dyr erfaring.”

Framtida:

“Agromiljø skal fortsatt være spesialister innen spredning av blautgjødsel. Økte kunstgjødselspriser gjør bøndene mer bevisste på viktigheten av å unytte husdyrgjødsel maksimalt. Samtidig blir miljøhensyn viktigere og problematikken omkring skadelig jordpakking er igjen tema. Vi tror derfor at andelen slepeslanger vil øke kraftig i årene som kommer på bekostning av tradisjonelle gjødselvogner. Og ikke minst har vi store forventninger til den nye nedfelleren.”

2000-tallet:

Stripesprederen videreutvikles. Den gjøres kraftigere og kan leveres med hydraulisk inn- og utfelling av bommene. Til Agroteknikk 2009 lanserer de egenprodusert gjødselkum, gjødselnedfeller med mulighet for presisjonssåing og elektronisk regulering med patentert teknologi.

Agromiljø er i ferd med å vokse seg ut av lokalene og planlegger utvidelse.